

АНОТАЦІЯ

Росенко Г. М. Відродження музичного олімпійського руху в Україні на початку ХХІ століття. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 025 Музичне мистецтво. Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Міністерство культури та інформаційної політики України. Київ, 2021.

Дисертацію присвячено дослідженню музичного олімпійського руху в Україні на початку ХХІ століття. Основне наукове завдання полягає в розкритті специфіки феномену музичного олімпійського руху, особливостей його відродження та розвитку в контексті фестивально-конкурсних заходів сучасності й масової культури в Незалежній Україні.

Дослідження проблематики дисертації дало змогу виявити ступінь розробки соціокультурних і музично-творчих аспектів виконавських конкурсів (О. Злотник, М. Пухляк, І. Рябов, О. Сичова, М. Швед), організаційно-методичних особливостей конкурсно-фестивальних заходів (С. Волков, К. Давидовський, О. Карпаш, К. Колесник-Антонова, Н. Цапенко), історико-музикознавчої ретроспективи розвитку змагальних форм (В. Довженко, Л. Корній, Б. Сюта, В. Шульгіна). Проте музична олімпіада як соціокультурне, мистецьке й комунікативне явище на теренах України початку ХХІ століття в контексті вивчення фестивально-конкурсного руху предметом окремого наукового аналізу ще не була. Це й зумовлює актуальність роботи.

Методологічною основою дисертації стали міждисциплінарний комплексний і філософські (загальногносеологічні) підходи: діалектичний, логічний та історико-ретроспективний, що дало змогу виявити тенденції розвитку музично-змагального руху як соціокультурного та музично-мистецького явища, розкрити становлення феномену музичних олімпіад у

динаміці часу та простору. Використання методів емпіричного дослідження дало можливість встановити тенденції розвитку Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни» та діяльності авторської Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр».

У дослідженні узагальнено специфіку становлення та функціонування музичного олімпійського руху в Європі, зокрема в Українській СРР, визначено базові умови для його відродження та реалізації в умовах сучасної України.

Музичний олімпійський рух трактовано як захід, що базується на принципах добровільності, єднання, змагання учнів закладів мистецької освіти та самих цих освітніх установ з метою популяризації музичного мистецтва. Відродження олімпійських принципів у мистецтві зумовлено стрімким розвитком професійного конкурсно-фестивального руху на початку ХХІ століття та пошуком альтернативних форм масових змагальних заходів. Вказано, що впровадження засади змагальності в освітню діяльність Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр» дало змогу створити концепт музичної багатоступеневої олімпіади в її реально-подієвому вимірі як поєднання історичної та національно-культурної традицій у контексті масової творчості на тлі соціокультурних і культуротворчих процесів незалежної України.

Музичний олімпійський рух розглянуто як мистецько-культурне явище, що базується на взаємодії таких складників: змагальна діяльність, мистецька освіта, виконавство та мережування. Досліджуване явище трактовано як цілісний системний феномен культурно-мистецького життя, котрий спирається на ретроспективну спадщину (традицію) і розвивається в контексті соціокультурного, музично-мистецького, громадсько-інформаційного та музично-педагогічного складників.

Здійснено культурно-історичну ретроспективу олімпійського музичного руху з урахуванням соціальних чинників від античності до теперішнього часу. Вказано, що в Давній Греції пріоритетним був гармонійний розвиток особистості через змагальні заходи, а Олімпійські ігри поєднували в собі як

спортивні, так і мистецькі поєдинки, на яких музиканти, письменники, філософи, скульптори та художники мали змогу оприлюднити твори як результат свого прагнення до ідеалу, прояву найвищого рівня майстерності. В епоху Відродження було збережено традицію проводити змагальні зібрання й організовано Олімпійські ігри, до програми яких входили не тільки поєдинки, а й мистецько-культурна складова: виступи музикантів, танцівників, ораторів, театральні постановки.

Зазначено, що вирішальна роль у відродженні олімпійського руху як глобального явища належить французькому вченому П'єру де Кубертену, який уперше вжив поняття «відродження Олімпійських ігор» й ініціював створення Міжнародного олімпійського комітету (1894) з метою організації спортивних змагань, що працює дотепер. Тоді ж було укладено документи Олімпіади, що визначали її правові засади: Олімпійську хартію, Протокол, Присягу атлетів та церемонії відкриття і закриття Олімпійських ігор.

Констатовано унормування мистецьких конкурсів, які входили до складу олімпійського руху з 1912 по 1948 рік, та виокремлено їх у самостійний олімпійський рух. Згідно з правилами Олімпійських ігор, до участі в них допускали художників, музикантів, скульпторів, письменників та архітекторів, які демонстрували свої твори винятково на спортивну тематику. Головною вимогою була оригінальність та унікальність роботи. Музична олімпіада як конкурс мистецтва існувала до 1932 року в загальній категорії, а з 1936-го – за спеціальними музичними жанрами: оркестрова музика, інструментальна музика, сольний і хоровий спів.

Розкрито специфіку музичного олімпійського руху в кореляції з мистецькими конкурсами. Визначено, що музичні номінації були об'єднані та виокремлені в самостійний музичний олімпійський рух, який, маючи витоки від Першої хорової олімпіади УСРР, історично продовжив формуватися в Незалежній Україні.

Зазначено, що олімпійський рух 30-х років ХХ століття сприяв розвитку музичної культури, не зважаючи на партійно-тоталітарний режим УСРР у

складі радянської імперії, але завдяки залученню прогресивних українських діячів культури того часу (М. Вериківського, Н. Городовенка, Б. Лятошинського), а також використанню українського народно-пісенного репертуару творів українських композиторів (Г. Верьовки, М. Вериківського, М. Леонтовича, В. Косенка, Л. Ревуцького, К. Стеценка).

В дисертації уперше проаналізовано регіональні музичні олімпіади, визначено специфіку їх проведення, жанрові та репертуарні особливості. Вказано, що номінації олімпіади охоплювали різноманітні за складом виступи: сольні й ансамблеві форми – з інструментального, вокального, хорового та оркестрового виконавства. Для ефективного охоплення населення різного соціального спрямування в музичній олімпіаді 1931 року були передбачені змагання військових частин, музичних самодіяльних гуртків, професійних музично-виконавських колективів, естрадно-циркових музичних виконавців, музичних педагогічних закладів, що створювало унікальний простір для обміну творчим досвідом.

Підтверджено, що музично-олімпійський рух, відображаючи соціально-історичні тенденції того часу, сприяв об'єднанню професійних музикантів та аматорів, не зважаючи на ідеологічний тиск радянського тоталітарного режиму. Це створювало певну творчу базу, що стимулювала розвиток музичного мистецтва та освіти.

В дисертації уперше проаналізовано специфіку відродження та імплементації у фестивально-конкурсний змагальний рух музичної олімпіади на прикладі Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни». Визначено, що сутність сучасного музичного олімпійського руху полягає у створенні унікальної платформи для реалізації змагально-комунікаційних завдань: поєднання широкого спектру музичних жанрів і виконавців, створення своєрідного мистецького форуму для комунікації всіх учасників музично-олімпійського змагального руху – виконавців, членів журі, викладачів закладів мистецької освіти і слухацької аудиторії.

Встановлено динаміку розвитку Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни» з 2014 року по теперішній час у контексті олімпійських цінностей, а саме соціальне значення заходу, його роль у розвитку національної культури, застосування принципу змагальності в навчанні і вихованні гармонійно розвинутої особистості.

Окреслено характерні складники олімпійського руху у Всеукраїнській музичній олімпіаді «Голос Країни»: широка географія учасників; відкрита система оцінювання з урахуванням середнього балу (найвищий і найнижчий бал система відкидає); загальнокомандний залік, у якому підраховують бали викладачів і закладів мистецької освіти, які представляють учасники. Наведено запатентовану унікальну авторську комп'ютерну програму – електронну суддівську систему підрахунку балів (розробники Г. Росенко та С. Ночовкін), що дає змогу систематизувати оцінювання та автономне створення турнірної таблиці для визначення переможця серед виконавців, викладачів і закладів мистецької освіти. Висвітлено динаміку трансформації Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни»: розширення номінацій, долучення провідних закладів освіти до партнерської взаємодії, розширення географії учасників, унормування правил формування складу журі, а також організації та регламенту їх роботи. Виокремлено незмінні показники Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни» як утілення унікальної ідеї відродження музичного олімпійського руху в Україні, а саме: демократичність, багатопрофільність музичних змагань, відкрите оцінювання виступів учасників, електронна суддівська система підрахунку балів, масовість і широка географія учасників та членів журі, широке висвітлення результатів події у засобах масової інформації. Акцентовано, що основним, відповідно до першої ідеї олімпійського руху, залишається створення унікальної активної комунікаційної платформи з метою поширення ідеї гармонійного розвитку особистості через музичне мистецтво засобами змагального руху.

Уперше визначено базові мистецькі освітні орієнтири на прикладі діяльності авторської Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр». Обґрунтовано, що основні постулати закладу: самостійність та свобода вибору напряму навчання, заохочення та відсутність критики, повага та підтримка, організація і забезпечення доброзичливого й сприятливого навколишнього середовища для дитини – в Україні спрямовані на загальний розвиток і виховання дітей дошкільного віку в ігрових формах.

Зазначено, що за автентичною системою М. Монтессорі розроблено концепцію сучасної авторської Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр», за якою передбачено створення певних навчальних зон в освітньому просторі: музичних, художніх класів, хореографічних залів і класів з вивчення іноземних мов. Проаналізовано систему концертних заходів як обов'язковий елемент освітнього процесу, що передбачає участь учня в класних шкільних концертах, пізніше – у шкільних конкурсах (проект «Концерти щосуботи» та конкурси «Montessori Stars» і «Montessori Stars Online»), згодом – у Всеукраїнських конкурсах, які організовує школа мистецтв, де він навчається (Всеукраїнська музична олімпіада «Голос Країни», Всеукраїнський відкритий вокальний конкурс «VOCAL.UA», Всеукраїнський відкритий конкурс імені С. С. Прокоф'єва).

Доведено, що спрямованість освітнього процесу на формування учня як гармонійної особистості через його участь саме в музичних олімпіадах сприяло створенню унікальної системи, де кожен об'єкт впливу – центральна фігура, зростання якої прослідковується через постійне систематичне оприлюднення результатів її творчої роботи. Демонстрація на концертних виступах набутих навичок спонукає учня до самоаналізу та самовдосконалення.

Уперше проаналізовано авторський методичний підхід в організації освітньої діяльності авторської Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр», що полягає в контамінації системи М. Монтессорі й традиційних олімпійських правил. Вказано, що така концепція безперервного

багатоступеневого процесу навчання за алгоритмом: урок музики – музичний проєкт «Концерти щосуботи» (відбіркові тури музичної олімпіади) – Всеукраїнська музична олімпіада «Голос Країни» – зумовила відродження музичного олімпійського руху в Україні. Аналіз виконавського рівня учасників Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни» дав можливість визначити розвиток загальної музичної культури України.

Вивчення специфіки функціонування Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни», а також освітньої діяльності Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр» дало змогу відтворити модель музичного олімпійського руху як синтез соціокультурного, музично-творчого та музично-педагогічного чинників у їх логічному функціональному зв'язку. Окреслено структуру музичного олімпійського руху як складної поліфункціональної системи, що поєднує організаційний, нормативно-розпорядчий, естетичний, музично-креативний, музично-педагогічний, інформаційно-іміджевий і фінансово-економічний складники.

Актуальність, наукова новизна та практична значущість представленого дослідження підтверджено свідоцтвами про реєстрацію авторського права, виданими Державною службою інтелектуальної власності України: «Концепція проведення Всеукраїнської музичної олімпіади «Голос Країни» № 51414 від 26.09.2013; «Основи обучения в «Монтессорі центре» № 56942 від 15.10.2014.

Визначено перспективні вектори розвитку та поширення музичного олімпійського руху як змагального заходу, а також окреслено інноваційні педагогічні підходи в мистецькій освіті на основі системи М. Монтессорі.

Ключові слова: музичний олімпійський рух, система М. Монтессорі, мистецька освітня діяльність, змагальні заходи, олімпіада.

SUMMARY

Rosenko G. M. Renaissance of the Olympic Music Movement in Ukraine at the Beginning of the 21st century. – Qualifying Scientific Work on the Rights of the Manuscript.

Dissertation for a Doctor of Philosophy Degree: Specialty 025 Music art. – National Academy of Culture and Arts Management, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine, Kyiv, 2021.

The dissertation focuses on researching the musical Olympic movement in Ukraine at the beginning of the 21st century. The main scientific task is to reveal the specifics of the phenomenon of the Olympic music movement, the peculiarities of its revival and development in the context of festival-competition events of modernity and mass culture in independent Ukraine.

The analysis of the dissertation subject allowed to identify the degree of development of socio-cultural and musical-creative aspects of performing competitions (O. Zlotnik, M. Pukhlyanko, I. Ryabov, O. Sychova, M. Shved), their organizational and methodological features, festival events (S. Volkov, K. Davydovsky, O. Karpash, K. Kolesnyk-Antonova, N. Tsapenko), historical and musicological retrospectives of the development of competitive forms (V. Dovzhenko, L. Korniy, B. Syuta, V. Shulgina). However, the Music Olympiad as a socio-cultural, artistic, and communicative phenomenon in Ukraine at the beginning of the XXI century in studying the festival-competition movement has not yet been the subject of a separate scientific analysis. This fact determines the relevance of this work.

The methodological basis of the dissertation was an interdisciplinary complex and philosophical (general epistemological) approaches: dialectical, logical, and historical-retrospective, which allowed to identify the trends in the movement of music competitions as a socio-cultural and musical-artistic phenomenon, to reveal the phenomenon of time and phenomenon of music Olympiad. The use of empirical research methods made it possible to establish trends in the development of the All-

Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» and the activities of the author's International School of Arts «Montessori Center».

The study summarizes the specifics of the formation and functioning of the Olympic music movement in Europe, particularly in the Ukrainian SSR, and identifies the basic conditions for its revival and implementation in modern Ukraine.

The Olympic Music Movement is interpreted as an event based on the principles of voluntariness, unity, competition of students of art institutions, and the competition of these educational institutions as a whole to promote the art of music. The revival of Olympic principles in art is due to the rapid development of the professional competition and festival movement at the beginning of the 21st century and the search for alternative forms of mass competition. The introduction of the principle of competition in the educational activities of the International School of Arts «Montessori Center» allowed the creation of the concept of musical multi-stage Olympiad as a combination of historical and national-cultural traditions in the context of mass creativity.

The Olympic music movement is considered an artistic and cultural phenomenon based on the interaction of the following components: competitive activities, art education, performance, and networking. The studied phenomenon is interpreted as a holistic systemic phenomenon of cultural and artistic life, which is based on retrospective heritage (tradition) and develops in the context of socio-cultural, musical-artistic, social-informational, and musical-pedagogical components.

A cultural-historical retrospective of the Olympic music movement has been made taking into account social factors from antiquity to the present. It is said that in ancient Greece, the priority was the harmonious development of personality through competitive activities, and the Olympic Games combined both sports and art fights, in which musicians, writers, philosophers, sculptors, and artists had the opportunity to publish works as a result of their pursuit of the ideal state, a manifestation of the highest level of skill. During the Renaissance, the tradition of holding competitive meetings was preserved and the Olympic Games were

organized. Their program included not only fights, but also an artistic and cultural component: performances by musicians, dancers, orators, and theatrical performances.

It is noted that the decisive role in the revival of the Olympic movement as a global phenomenon belongs to the French scientist Pierre de Coubertin, who first used the term «Revival of the Olympic Games» and initiated the creation of the International Olympic Committee (1894) to organize sports, which still works. At the same time, the documents of the Olympiad were developed, which determined its legal basis: the Olympic Charter, the Protocol, the Oath of Athletes, and the opening and closing ceremonies of the Olympic Games.

The standardization of art competitions, which were part of the Olympic movement from 1912 to 1948, was started, and they were separated into an independent Olympic movement. According to the rules of the Olympic Games, artists, musicians, sculptors, writers, and architects who exhibited their works exclusively on a sports theme were allowed to participate. The main requirement was the originality and uniqueness of the work. The Music Olympiad as an art competition existed until 1932 in the general category, and since 1936 – in special categories: orchestral music, instrumental music, solo, and choral singing.

The specifics of the Olympic music movement in correlation with art competitions are revealed. It is determined that the musical nominations were united and separated into an independent Olympic music movement, which, having its origins in the First Choral Olympiad in the Ukrainian SSR historically continued to form in independent Ukraine.

It should be noted that the Olympic movement of the 30s of the twentieth century contributed to the development of musical culture despite the totalitarian regime of the party in the Ukrainian SSR as part of the Soviet empire. That became possible thanks to the involvement of progressive Ukrainian cultural figures of the time (M. Verykivsky, N. Horodovenko, B. Lyatoshynsky), as well as the use of the Ukrainian folk song repertoire of Ukrainian composers (G. Veryovka, M. Verykivsky, M. Leontovych, V. Kosenko, L. Revutsky, K. Stetsenko).

It is stated that the Soviet ideology in Ukraine was spread by mass music, in particular through the broadcasting of music competitions at the national and regional levels, which involved a wide range of amateur and professional performers. The All-Ukrainian Music Olympiads of 1924 and 1931 were studied, as well as the regional music Olympiads were analyzed for the first time, the specifics of their holding, genre, and repertoire features were determined. It is indicated that the nominations of the Olympiad included performances of various compositions: solo and ensemble forms – from instrumental, vocal, choral, and orchestral performance. Competitions of military units, amateur music groups, professional music and performance groups, variety and circus music performers, music pedagogical institutions were provided to effectively cover the people of different social orientations, which created a unique communication unique space for the exchange of creative experience in the 1931 Music Olympiad.

It is confirmed that this movement reflected the socio-historical trends of the time, as well as contributed to the unification of professional musicians and amateurs despite the ideological pressure of the Soviet totalitarian regime. It established a creative base that stimulated the development of musical art and education.

For the first time, the specifics of the revival and implementation in the festival competition, competitive movement of the Music Olympiad on the example of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» are analyzed. It is determined that the essence of the modern Olympic music movement is to create a unique platform for the implementation of competitive communication tasks: combining a wide range of musical genres and performers, creating a kind of art forum for communication of all participants of the Olympic music movement – performers, jury members, teachers, education and audience.

The emergence of the dynamics of development of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» from 2014 to the present in the context of Olympic values, namely the social significance of the event, its role in the development of national culture, application of the principle of competition in teaching and educating harmoniously developed personality.

The characteristic components of the Olympic movement in the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» are outlined: wide geography of participants; open evaluation system taking into account the average score (the system rejects the highest and lowest score); team competition, which counts the scores of teachers and art education institutions represented by participants. There is a patented unique author's computer program - an electronic judge's scoring system (developed by G. Rosenko and S. Nochovkin), which allows the evaluation and autonomous creation of standings to determine the winner among performers, teachers, and art education institutions. The dynamics of transformation of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» are highlighted: an increase of nominations, involvement of leading educational institutions in partnership, enlargement of participants' geography, regulation of rules of jury formation, as well as organization and regulations of their work. There are invariable indicators of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» as the embodiment of a unique idea of the revival of the Olympic music movement in Ukraine, namely: democracy, multidisciplinary music competitions, open evaluation of performances, electronic judging system, mass score extensive coverage of the results of the event in the media. It is emphasized that the main task, according to the first ideas of the Olympic movement, is the creation of a unique active communication platform to spread the idea of the harmonious development of personality through music through the means of competitive movement.

For the first time, basic artistic educational guidelines have been identified on the example of the activities of the author's Montessori Center International School of Arts. It is substantiated that the main postulates of the institution are the following: independence and freedom of choice of education, encouragement, and absence of criticism, respect and support, organization, and provision of a friendly and favorable environment for children. In Ukraine, those institutions are aimed at the general development and education of preschool children in playful forms.

It is noted that according to the authentic system of M. Montessori, the concept of the modern author's International School of Arts «Montessori Center»

was developed, which provides for the creation of certain educational areas in the educational space: music, art classes, choreography, and classes for learning foreign languages. The system of concert events is an obligatory element of the educational process, which encourages student participation in class school concerts, later – in school competitions (the project «Concerts every Saturday» and competitions «Montessori Stars» and «Montessori Stars Online»), later – in All-Ukrainian competitions organized by the school of arts (All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country», All-Ukrainian Open Vocal Competition «VOCAL.UA», All-Ukrainian open competition named after S. S. Prokofiev).

It is proved that the orientation of the educational process ensures the formation of the student as a harmonious personality through his/her participation in music competitions. Demonstration of acquired skills at concert performances encourages a student's self-analysis and self-improvement.

It is the first time that the author's methodical approach in the organization of educational activity of the author's International school of arts «Montessori center», which utilizes M. Montessori's system and traditional Olympic rules, are analyzed. It is stated that such a concept of a continuous multi-stage learning process according to the algorithm: music lesson – music project «Concerts every Saturday» (qualifying rounds of the Music Olympiad) – All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» – led to the revival of the Olympic music movement in Ukraine. The analysis of the performance level of the participants of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» made it possible to determine the development of the general musical culture of Ukraine.

Studying the specifics of the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country», as well as educational activities of the International School of Arts «Montessori Center» allowed to recreate the model of the Olympic music movement as a synthesis of socio-cultural, musical-creative, and musical-pedagogical factors in their logical functional connection. The structure of the Olympic music movement as a complex multifunctional system that combines organizational, regulatory,

aesthetic, music-creative, music-pedagogical, information-image, and financial-economic components are outlined.

The scientific novelty and practical significance of the presented research are confirmed by the copyright registration certificates provided by the State Intellectual Property Service of Ukraine: «The concept of holding the All-Ukrainian Music Olympiad «The Voice of the Country» № 51414 dated September 26, 2013; «Fundamentals of training at the «Montessori Center» № 56942 dated October 15, 2014.

The promising vectors of development and dissemination of the Olympic music movement as a competitive event are identified, as well as innovative pedagogical approaches in art education based on the Montessori system are outlined.

Keywords: Musical Olympic Movement, M. Montessori system, art educational activity, competitive events, Olympiad.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковано основні наукові результати дисертації

Статті у наукових фахових виданнях України

1. Росенко Г. М., Шульгіна В. Д. The Concept of Author's Art School International School «Montessori Center» the European Vector. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2017. № 3. С. 80–83.

2. Росенко Г. М., Шульгіна В. Д. Повернення у музичний олімпійський простір видатної нотної пам'ятки Бориса Лятошинського. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*: наук. журнал. 2019. № 3. С. 176–179.

3. Росенко Г. М. Ретроспектива конкурсно-фестивальних заходів та зародження музичного олімпійського руху в Україні у 20-х роках ХХ століття. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. 2021. № 39. С. 215–218.

Стаття в іноземному науковому періодичному виданні

4. Росенко Г. М. Art School International «Montessori Center» – European Vector of Out-of-school Education in Ukraine. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2021. № 2 (38). С. 37–40.

**Наукові праці, які засвідчують
апробацію матеріалів дисертації**

5. Росенко Г. Розвиток музичного олімпійського руху в Україні. *Мистецтво у нелінійному просторі: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (25 жовтня 2018 року)*. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. С. 69–70.

6. Росенко Г. М. Участь Міжнародної школи мистецтв «Монтессорі центр» в сучасному олімпійському музичному русі. *Сучасний культурний простір у мистецтвознавчому дискурсі: зб. матеріалів Міжн. дистанц. наук.-практ. конф., Київ, 14 листопада 2019 р.* Київ: НАКККіМ, 2019. С. 239–240.

7. Росенко Г. М. Гносеологічні підходи до відродження музичного олімпійського руху в сучасній Україні. *Dynamics of the Development of World Science. Abstracts of the 8th International scientific and practical conference (15–17 April 2020, Vancouver, Canada)*. Vancouver: Perfect Publishing, 2020. Pp. 749–758.

8. Росенко Г. М., Шульгіна В. Д. *Олімпійський музичний рух в Україні: діалог академічної і масової культур. Трансформація музичної освіти і культури: традиція і сучасність. Проблеми поколінь і їх культурно-*

мистецьких втілень: матеріали Міжн. наук.-творч. інтернет-конференції, Одеса, 30 квітня – 2 травня 2020 р. Одеса: Астропринт, 2020. С. 91–96.

9. Росенко Г. М. Всеукраїнська музична олімпіада «Голос Країни» як етап відродження музичного олімпійського руху в Україні на початку ХХІ століття. *Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект: матеріали ХІ наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2021 р.). Київ: КМАЕЦМ, 2021. С. 47–49.*

**Наукові праці, які додатково
відображають наукові результати дисертації**

10. Росенко Г. М. Музична олімпіада «Голос Країни»: концепція та історичні витоки. *Культурно-мистецькі обрії* 2017: зб. наук. праць. Вип. 3. Київ: НАКККіМ, 2017. С. 65–67.